

Jaarverslag 2024 Stichting Erfgoed 40-45, gemeenten Valkenswaard en Waalre

In het jaar 2024 is het 80 jaar geleden dat de gemeenten Valkenswaard en Waalre zijn bevrijd. Dit betekende voor onze stichting dat het een extra druk jaar zou worden i.v.m. de vieringen hiervan.

Adoptieprogramma

Wij zijn in 2018 gestart met het adoptieprogramma. Omdat alle 222 graven op de begraafplaats sinds de start vrijwel volledig zijn voorzien van een adoptant, hanteren we een wachtlijst. Hiermee kunnen we voorlopig 100% adoptie behouden. De wachttijd voor een adoptie bedraagt momenteel ongeveer vier jaar. We adviseren geïnteresseerden altijd om de begraafplaats ook zonder adoptie te bezoeken en bloemen te leggen, aangezien betrokkenheid bij de militairen die daar begraven liggen het hoofddoel van het programma is.

De interesse onder adoptanten blijft groot en er worden dan ook regelmatig verse bloemen gelegd op de graven van de militaire begraafplaats Valkenswaard. Af en toe doen zich op de begraafplaats situaties voor die niet geheel in lijn zijn met de regels van de CWGC. Dankzij de korte communicatielijnen met de hoofdhovenier worden deze echter snel en naar ieders tevredenheid opgelost.

Nieuwsbrief

Bij het opzetten van het adoptieprogramma is ook een nieuwsbrief in het leven geroepen. Deze wordt digitaal (als PDF) verstuurd aan de adoptanten en diverse andere geïnteresseerden. Dit jaar hebben we opnieuw drie edities gepubliceerd. De nieuwsbrief verschijnt zowel in het Nederlands als in het Engels. Hopelijk kunnen we ook in 2025 weer voldoende edities uitbrengen. Het aanleveren van nieuwe verhalen en het beschikbaar hebben van voldoende nieuwsfeiten is hierbij essentieel. Met de Engelstalige editie hopen we ook Britse families meer te betrekken.

Herdenking 4 mei Valkenswaard en Waalre

De stichting heeft tijdens de 4 mei-herdenkingen kransen gelegd op zowel de militaire begraafplaats als op het Verzetsstrijdersplantsoen in Valkenswaard en in Waalre. De stichting blijft actief in het betrekken van meer verenigingen bij de herdenkingen en denkt mee over het programma dat door de 4 mei-stichting samen met de gemeente Valkenswaard wordt georganiseerd.

Viering 80 jaar bevrijding

In de aanloop naar september 2024 heeft de stichting een jaar lang geprobeerd bewustwording te creëren bij de bevolking. Dit hebben we gedaan door meer te posten op onze sociale media, aandacht te besteden aan het thema in onze nieuwsbrieven en samen te werken met de lokale televisiezender VOS en de lokale nieuwssite Valkenswaard24. In samenwerking met VOS zijn er een jaar lang maandelijks uitzendingen geweest rondom het thema '80 jaar bevrijding', en Valkenswaard24 heeft een jaar lang extra veel nieuwsberichten gepubliceerd over de Tweede Wereldoorlog.

Lesmateriaal voor basisscholen en voortgezet onderwijs

Door de stichting is voor 1500 leerlingen van de basisscholen een vrijheidsboekje samengesteld gebaseerd op lokale gebeurtenissen. Het vrijheidsboekje is verspreid onder de leerlingen van de groepen 7 en 8 van de basisscholen in Valkenswaard en Waalre. Dit boekje bevatte verhalen en opdrachten rondom het thema vrijheid.

Ten behoeve van de brugklassen van het voortgezet onderwijs werden digitale en sportactiviteiten ontwikkeld. In totaal werden er de brugklassers 2000 lesuren aan besteed.

Op verzoek van de gemeente Waalre werd op verschillende basisscholen in maart 2024 informatie verstrekt over de tweede wereldoorlog. Een van de leden van de stichting heeft in de klas over zijn persoonlijke ervaringen verteld

Pop Up Museum

Gedurende de week van 17 september heeft de stichting diverse activiteiten georganiseerd en medewerking verleend aan anderen die evenementen rondom dit thema organiseerden. Zo hebben we een week lang een pop-upmuseum opgezet in De Hofnar te Valkenswaard, dat druk bezocht werd. Hier konden bezoekers attributen, foto's en films bekijken met betrekking tot de bevrijding van de regio. Ook konden inwoners van Valkenswaard en Waalre voorwerpen voorleggen aan deskundigen om zo te weten te komen waarvoor het voorwerp bedoeld was.

Nabestaandenavond

De stichting heeft uitnodigingen verstuurd voor de verschillende activiteiten in Valkenswaard aan onze Britse connecties, voornamelijk nabestaanden van de militairen die op de begraafplaats in Valkenswaard rusten. Dit resulteerde in de komst van 124 Britse gasten. Voor hen organiseerden we op de avond van 16 september een contactavond met diner. Deze bijeenkomst werd bijgewoond door de burgemeesters van Valkenswaard en van Waalre. De stichting mocht van verschillende nabestaanden schenkingen ontvangen die betrekking hadden op het leven of verleden van de gevallen militair op de Britse begraafplaats.

Herdenkingsmunt

Door leden van de stichting werd een herdenkingsmunt van 80 jaar bevrijding ontworpen aan de hand van gebeurtenissen op 17 september 1944. Deze munt werd in een oplage van 200 stuks geslagen. De herdenkingsmunt is uitgereikt aan alle aanwezige Britse nabestaanden, enkele direct betrokkenen en de burgemeester van Valkenswaard en Waalre.

Concert "The Peacemaker".

Tijdens het concert van de Volharding op 14 september deelden twee Britse gasten persoonlijke verhalen over hun overleden familielid. Daarnaast hebben we een tribune geregeld voor onze gasten tijdens de doortocht van de Liberation

Task Force op 14 september, het jaarlijkse bloemencorso op 15 september en het bevrijdingsconcert op 17 september.

Oberndorf am Neckar

De stichting heeft zich tevens ingezet voor de uitnodiging van de burgemeester van Oberndorf am Neckar, Duitsland. Tijdens de oorlog waren veel burgers uit de gemeenten Valkenswaard en Waalre in deze Duitse plaats tewerkgesteld. De Duitse burgemeester was op 14 september te gast in Valkenswaard en heeft een krans gelegd op het Verzetsstrijdersplein.

Naar aanleiding van het bezoek van de burgemeester van Oberndorf am Neckar, Matthias Winter, werden vele reacties ontvangen van de inwoners van Valkenswaard en Waalre. De stichting ontving veel beeldmateriaal en documenten opgenomen door of afkomstig van inwoners die tijdens de arbeitseinsatz in Oberndorf am Neckar zijn geweest. Deze schenkingen worden door de stichting gerubriceerd en onderzocht.

Zitbankje voor reflectie bij Britse begraafplaats

Op 14 september heeft de stichting een bankje onthuld bij de militaire begraafplaats Valkenswaard. Op het bankje is een plaatje bevestigd met een QR code. Via de QR code kunnen mensen meer informatie vinden over de begraafplaats en de mensen die er begraven liggen.

Herdenking militaire begraafplaats 17 september

In 2022 heeft de stichting er voor het eerst voor gezorgd dat een Brits familielid als gastspreker aanwezig was. Sindsdien is het ons elk jaar gelukt om een Britse nabestaande als spreker aan het programma toe te voegen. Ook hebben we de graven voorzien van bordjes met foto's van de slachtoffers en bijbehorende informatie. Normaal gesproken ruimen we deze na de ceremonie weer op, maar dit jaar, in verband met 80 jaar bevrijding, hebben we de bordjes een hele week laten staan. Dit werd door de talrijke nationale en internationale bezoekers van de begraafplaats zeer op prijs gesteld.

Kaarsjes op de oorlogsgraven

Sinds 2015 ondersteunen we, in samenwerking met Maarten Sliphorst, het evenement "*Kaarsjes op de oorlogsgraven*" op de militaire begraafplaats in Valkenswaard. Dit jaar was het de zevende keer dat we kaarsen plaatsten op ieder graf op deze begraafplaats. Hoewel het de hele dag slecht weer is geweest, is de ceremonie wederom druk bezocht. In de toekomst willen we deze bijeenkomst meer vorm gaan geven.

Oorlogsdagboeken Miep Scholten

De stichting is enkele jaren geleden in het bezit gekomen van een serie dagboeken van mevrouw Scholten. In deze dagboeken beschrijft zij het leven in Valkenswaard van 1940 tot en met 1945. Sinds de stichting de dagboeken in bezit heeft, is Ans van der Loo bezig geweest deze uit te typen en van aanvullende achtergrondinformatie te voorzien. Dit heeft geresulteerd in een omvangrijk document van ongeveer 430 pagina's. Hiervan hebben we zeven exemplaren laten drukken voor eigen gebruik van de stichting. Daarnaast

hebben we een exemplaar geschonken aan de gemeente Valkenswaard en aan de schenker van de dagboeken.

ANBI

Onze stichting heeft de culturele ANBI-status. Om deze status te behouden moeten we ons aan diverse voorschriften houden. Hieronder valt ook de publicatieverplichting. Veel van de zaken die hieronder vallen zijn reeds geregeld op de website van de stichting.

Social Media

De stichting is actief op diverse social media platforms.

De websites die we hebben zijn:

- www.valkenswaardwarcemetry.nl
- www.erfgoed40-45.nl
- Facebook: Stichting Erfgoed 40-45
- Facebook: Valkenswaard War Cemetery

Verder beheren we ook de domeinnaam: www.valkenswaardbevrijd.nl. Echter hier hebben we nog geen activiteiten op ontwikkeld.

Research

Research op het gebied van de Tweede Wereldoorlog is één van de kerntaken van onze stichting. Steeds meer archieven worden openbaar. Het opvragen van stukken en het bezoeken van archieven wordt gedaan op kosten van de stichting.

We merken dat er dit jaar in de landelijke pers veel aandacht is geweest voor de oorlog en bevrijding. Dit resulteerde in meer vragen van mensen aan onze stichting. Deze hebben we allemaal zo goed mogelijk van informatie voorzien.

Financiële staat 2024

Vaste activa		passiva	
		beginkapitaal 1-1-2024	10604,82
vlottende activa		resultaat 2024	7336,42
voorraad boeken	423		
bank (liquide middelen)	17160,74		
kas	0		
debiteuren	0	crediteuren	0
totale activa	19660,74	totale passiva	17941,24

Bestuur en leden

De functie van voorzitter is momenteel nog steeds vacant. We zijn aan het kijken of we een verschuiving kunnen doen onder het huidige leden bestand.

Planning 2025

2025 zal voornamelijk in het teken staan als het jaar na de grote vieringen. Ook zijn er weer vele archieven ontsloten waaronder het CABR wat veel vragen zal opleveren.

Tot zover staan de volgende jaarlijkse activiteiten nu op het programma:

- Adoptieprogramma blijven beheren
- Onderzoeken en lobbyen voor de mogelijkheden voor een vast museum over de Tweede Wereldoorlog in de regio
- Diverse archief onderzoeken in binnen en buitenland
- Het herschrijven van het boek "De weg naar Valkenswaard"
- De connecties tussen de gemeente Valkenswaard en het Duitse Oberndorf bestendigen en uitbreiden
- Aandacht besteden aan de bevrijding van Oberndorf 80 jaar geleden
- Deelname herdenking 4 mei in Valkenswaard en Waalre
- Herdenking begraafplaats 17 september
- Kaarsjes op de oorlogsgraven 24 december
- Verder uitwerken van diverse uit schenking verkregen dagboeken